

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

5.1.2e

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Programmadirectie COVID19
Team C

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum
27 mei 2021

Aantal pagina's
1

memo

Vaccinatie van internationale werknemers

- Internationale werknemers, en dan met name de arbeidsmigranten uit landen uit midden/oost Europa en Spanje vormen een kwetsbare doelgroep. (Zie in bijlage cijfermatige gegevens van de groep). Zij zijn verhoudingsgewijs laagopgeleid, spreken veelal geen Nederlands en/of Engels, en wonen en werken dicht op elkaar. Met enige regelmaat leidt dat laatste tot snelle verspreiding van het virus.
- Dit memo gaat over het deel van de internationale werknemers dat uit Europa afkomstig is.

-
- Alle

Met dit memo wordt uw reactie gevraagd op:

- De principiële afweging tussen risico op drang & dwang voor deze doelgroep vs. de kaders van de vaccinatiecampagne.
- Het voorstel om het afsprakennummer van het GGD callcenter via gerichte doelgroepencommunicatie en mét instructie t.a.v. leeftijdcohorten te delen.

partijen betrokken bij de doelgroep (o.a. werkgevers, vakbonden, uitzendondernemingen, brancheorganisaties, SZW, RIVM, GGD'en) zijn het er over eens dat aanvullende acties nodig zijn om deze groep richting een vaccinatie te leiden.

- Probleem is
 1. de wijze waarop de groep bereikt wordt cq een uitnodiging kan ontvangen (=informatie & registratie), en
 2. de zelfredzaamheid van personen en afhankelijkheid van werkgevers (=in staat zelf een afspraak te maken en in staat zelf naar vaccinatielocatie te komen, en kan onafhankelijk een beslissing nemen over al dan niet vaccineren).
- Dit tegen de achtergrond van de uitgangspunten van de vaccinatiestrategie:
 - vaccinatie via de GGD is de hoofdroute,
 - uitnodigen voor vaccinatie gaat (voor deze groep) op leeftijd en o.b.v. uitnodiging op huisadres,
 - mensen maken zelf een afspraak via –bij voorkeur- het portaal (telefonisch mag),

- mensen gaan zelf naar de vaccinatie locatie (indien gewenst met één begeleider),
- keuze voor wel/niet vaccineren is een persoonlijke keuze.

Informatie & registratie

- We bieden deze groep extra ondersteuning om, gegeven de kenmerken (taalbarrière, gebrekkige registratie), toch toe te leiden naar de GGD vaccinatie straat. De extra ondersteuning ziet op *communicatie*, *communicatie*, *communicatie*:
 1. Publiekscommunicatie vanuit de overheid vertaald in relevante talen (Pools, Bulgaars, Roemeens, Spaans). Actief beschikbaar te stellen aan relevante communicatiekanalen (Polonia.nl, workinnl.nl, etc).
 2. Verzoek aan werkgevers/arbodiensten/uitzendorganisaties om voorlichtingsmateriaal (in verschillende talen) te verspreiden onder de doelgroep.
 3. Een 2-wekelijkse mailing van het RNI/ MinBZK (in bovengenoemde talen) indien personen bij inschrijving toestemming hebben verleend voor het informeren via e-mail over o.a. coronapandemie. Deze route gebruiken wij als alternatief voor de papieren brief op huisadres. De mailing komt dan ook overeen met de inhoud van de papieren brief. Er staat o.a. in welke geboortejaren een afspraak kunnen maken, en hoe men een afspraak kan maken (via het portaal met DigiD of via het callcenter met BSN). Deze groep heeft zijn e-mail adres doorgegeven bij het RNI loket ten tijde van de registratie. Dit is mogelijk sinds half januari 2021. De eerste RNI mailing gaat 28 mei uit. Tevens kunnen personen die zich niet hebben ingeschreven met een emailadres zich via info@rvig.nl aanmelden voor de genoemde mailing van het RNI.
- Ook blijven we richting betrokken partijen de boodschap geven dat het belangrijk is dat mensen zich registreren. Dat is namelijk niet alleen voor de vaccinatie van belang. Registratie kent echter een doorlooptijd en de vraag is hoe groot het animo is onder de groep die dit nog niet eerder heeft gedaan. Er is geen zicht op de grootte van de groep die niet ingeschreven staat (zwartwerkers/ gedetacheerden van een niet Nederlands bedrijf).

Zelfredzaamheid

- Vanuit de buitenwereld, betrokken bij de thematiek rondom arbeidsmigranten (brancheorganisaties, werkgevers, uitzendorganisaties, arbodiensten), wordt hulp aangeboden bij het organiseren van vervoer voor medewerkers naar de vaccinatie locaties, en hulp bij het maken van afspraken. Vanwege de logistiek en efficiëntie wordt hierbij verzocht om groepsafspraken mogelijk te maken bij de GGD.

• Dit leidt intern VWS tot de meer principiële vraag, wanneer gaat het hulpaanbod over in vaccinatiedwang?

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Programmadirectie COVID19
Team C

Datum
27 mei 2021

- In hoeverre is het nog de vrije keuze van de arbeidsmigrant als de werkgever of arbodienst de afspraak maakt, en de werkgever het busje organiseert? En: zouden we dit vanuit de overheid moeten aanmoedigen?
- Overigens hanteren we vanuit de overheid het uitgangspunt dat arbodiensten dit hulpaanbod uitvoeren, omdat vaccineren een medische handeling betreft waar de werkgever niet van op de hoogte zou moeten zijn. Concreet betekent dit dat de arbodienst de namenlijst heeft en de werkgever sec een busje huurt.
- In het verlengde van het hulpaanbod uit de buitenwereld start de GGD op korte termijn een pilot waarmee de mogelijkheid voor groepsafspraken voor arbeidsmigranten wordt getest. In één GGD regio (nader te bepalen) wordt daarvoor samengewerkt met een werkgever en een bereidwillige arbodienst. Als onderdeel van de pilot worden vragen gesteld over eventuele ervaren drang en dwang.
- Een andere overweging die hierin speelt is, dat zo lang we in de fase van massale vaccinatie zitten het voorkeurskanaal de GGD is (en blijft). Half juli kan a.d.h.v. opkomstcijfers en ervaringen in GGD regio's in beeld worden gebracht wat de voorkeursroute heeft opgeleverd. In de volgende fase (half juli/begin augustus) bestaat de mogelijkheid om i.h.k.v. veegrondes (voor meerdere doelgroepen) andere manieren van organisatie in te voeren, mits de GGD (e/o huisartsen) hier de capaciteit voor hebben. Bijvoorbeeld door inloopsprekuren op bestaande vaccinatielocaties, of locaties inrichten dichterbij de doelgroep. Hier zal ook het risico van vaccinatiedwang met een pilot in kaart gebracht moeten worden, voordat deze mogelijkheid breder wordt toegepast.
- Daarnaast geven organisaties terecht aan dat arbeidsmigranten in de meeste gevallen geen DigiD hebben. Een online afspraak maken is dan ook niet mogelijk. En wordt door deze organisaties (werkgevers, uitzendorganisaties, vakbonden en ook websites als Polonia.nl) gevraagd naar een algemeen telefoonnummer dat men kan gebruiken voor het maken van de afspraak m.b.v. het BSN, als men volgens de strategie aan de beurt is.
- Er is geen zicht op de grootte van de groep die werkt voor een werkgever/uitzendorganisatie die het vervoer naar de vaccinatielocatie en hulp bij maken van een afspraak niet wil e/o kan faciliteren. Deze personen zijn aangewezen op zichzelf of hulp van de omgeving.

Voorstel is dan ook om **landelijk nummer GGD callcenter vaccinatieafspraken** te delen door:

1. Actief beschikbaar te stellen aan relevante communicatiekanalen (Polonia.nl, workinnl.nl, etc), werkgevers, arbodiensten en uitzendorganisaties.
2. Actief beschikbaar te stellen aan MinBZ/ ambassades, conform de huidige werkwijze voor de groep 65+ niet-geregistreerden.

En hiermee specifieke doelgroepen te bereiken die geen gebruik (kunnen) maken van de reguliere informatiekkanalen (rijksoverheid.nl), en niet via de

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Programmadirectie COVID19
Team C

Datum
27 mei 2021

voorkeursroute een uitnodiging ontvangen, e/o geen DigiD, e/o geen BSN hebben.

Alternatief:

Het landelijk nummer wél beschikbaar stellen aan MinBZ/ambassades, conform de huidige werkwijze voor de groep 65+ niet geregistreerden. En relevante communicatiekanalen (Polonia.nl, workinnl.nl, etc), werkgevers, arbodiensten en uitzendorganisaties te informeren dat zij hun achterban naar de ambassade verwijzen voor verdere informatie.

NB: in alle voorstellen wordt het nummer nog steeds niet opgenomen in de reguliere publiekscommunicatie vanuit de overheid.

Bij dit voorstel is in overweging genomen dat het nummer al veelvuldig circuleert op social media. Waardoor de huidige beleidslijn (ook gewenst vanuit GGD GHOR) om het nummer niet actief te verspreiden niet meer overeenkomt met de realiteit. Ook zorgt de beleidslijn er niet voor dat mogelijke barrières voor specifieke doelgroepen worden weggenomen. Men kan zelfs vrij makkelijk betogen dat de overheid een barrière opwerpt.

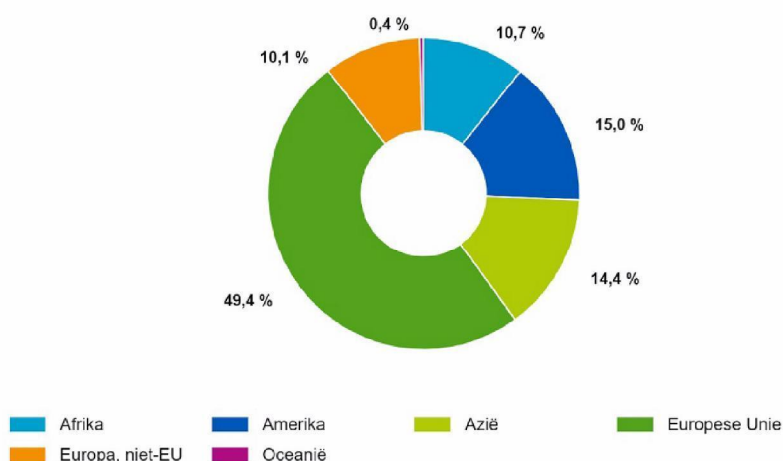
3. Bovenstaand voorstel m.b.t. het landelijke nummer is van toepassing op internationale werknemers in den brede. Hierbij volgen we de lijn die nu geldt voor de 65+ niet-geregistreerde buitenlanders in NL. De communicatie voor niet-geregistreerde buitenlanders in NL gaat via MinBZ/ambassades/internationale organisaties. En aanvullend voor arbeidsmigranten via specifieke communicatiekanalen in gebruik bij de doelgroep (websites Polonia.nl, workinnl.nl, facebookgroepen), en via werkgevers en uitzendorganisaties.
4. *De GGD GHOR is geen voorstander van het publiek maken van het telefoonnummer. Vanwege de aantallen afspraken die zij in de komende weken moeten maken wordt maximaal ingezet op het webportaal.*

Bijlage: cijfermatige gegevens internationale werknemers

Herkomst

In 2017 werden ruim 838 duizend banen vervuld door internationale werknemers¹. De verdeling naar herkomst ('Europees' en 'rest-van-de-wereld') is ongeveer half/half.

Banen van buitenlandse werknemers naar herkomst, 2017

- Als wij het hebben over 'arbeidsmigranten' gaat het over de groep afkomstig uit midden-en oost Europese landen en zuid Europese landen, veelal werkzaam in laagbetaalde banen. Orde grootte 385.000².
- Werknemers van Poolse herkomst vormen de grootste groep internationale werknemers. Zij vullen bijna 167 duizend banen in en behoren tot de laagst betaalden. Gevolgd in grootte door Roemenen en Bulgaren.

Registratie

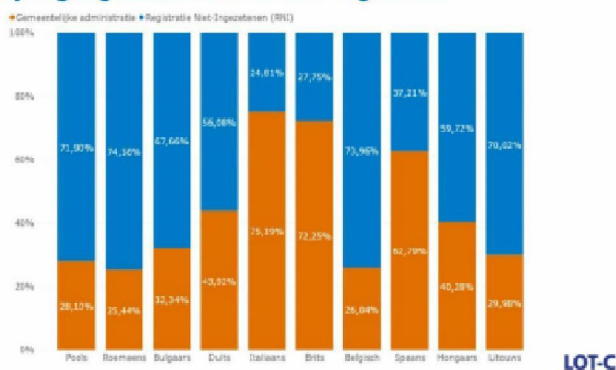
- Internationale werknemers kunnen op twee manieren registreren:
 1. In de BRP (het register ingezetenen (ofwel de gemeentelijke administratie). Hierin opgenomen is een huisadres. Onderzoek van LOT-C wijst uit dat in 2019 33% (146.000) van het totaal arbeidsmigranten in de gemeentelijke administratie staat. -> Zij ontvangen op het geregistreerde huisadres een uitnodiging voor vaccinatie. Overigens is de brief in het Nederlands, met onderaan een instructie in het Engels waar Engelstalige informatie te vinden is.

¹ Volgens het reguliere onderzoek buitenlandse werknemers van het CBS (2017, recentste gegevens)

² LOT-C 'Inzicht in aantallen en huisvesting arbeidsmigranten, 2019', 21 april 2021

2. In het register niet-ingezetenen, het RNI. Deze mensen wonen niet in NL maar hebben wel een band met NL (bijv. uitwisselingsstudenten), of verblijven korter dan 4 maanden in NL. Niet-ingezetenen staan met een buitenlands adres in het RNI, er worden geen gegevens over verblijf in Nederland geregistreerd. Inschrijving in RNI is niet verplicht. Volgens LOT-C is in 2019 deze groep 239.000 groot (67% van het totaal). -> Deze mensen ontvangen geen uitnodiging voor vaccinatie op het huisadres.
- Het overgrote deel van de arbeidsmigranten schrijft zich wel in bij het RNI omdat daarmee een BSN wordt verkregen, noodzakelijk voor het ontvangen van loon. De groep zonder BSN betreft een groep die momenteel al buiten het zicht van de overheid is, bijvoorbeeld personen die zich in situaties rondom uitbuiting of illegaliteit bevinden.
 - Ter illustratie in onderstaande afbeelding de verdeling tussen ingezetenen en niet-ingezetenen, uitgesplitst naar nationaliteit.

Vergelijking ingezetenen versus niet-ingezetenen

Leeftijdsopbouw

Onderstaande tabel laat de leeftijdsopbouw zien. Ruim 80% is onder de leeftijd van 40 jaar. Vanaf half juni zouden zij in aanmerking komen.

Leeftijd in jaren³

	2018	2016
18-23	19%	19%
24-30	36%	41%
31-40	27%	24%
41-55	15%	14%
56-66	3%	3%

Tot slot

³ Gegevens Algemene Bond Uitzendondernemingen- ABU, 2018

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Programmadirectie COVID19
Team C

Datum
27 mei 2021

- Dan is er nog een kleine groep internationale werknemers (schatting 7.500-15.000 groot) die een korte periode in NL werken via een buitenlandse werkgever, die in het buitenland belasting afdraagt, en dus in principe niet in de NLse registraties voorkomt (ook niet in het RNI). Deze mensen kunnen niet in kaart worden gebracht. En vallen buiten de directe scope van deze nota.
- Deze mensen bezitten wel een buitenlands identiteitsbewijs. Recent heeft de minister ingestemd met het voorstel om de 65+ van deze groep via communicatie vanuit BZ/ ambassades/internationale organisaties te informeren over hoe zij een afspraak kunnen maken via het callcenter. Voor onder de 65 jaar is er op dit moment nog geen oplossing. Deze nota doet het voorstel om de werkwijze voor 65+ te verbreden naar de 65-minners.